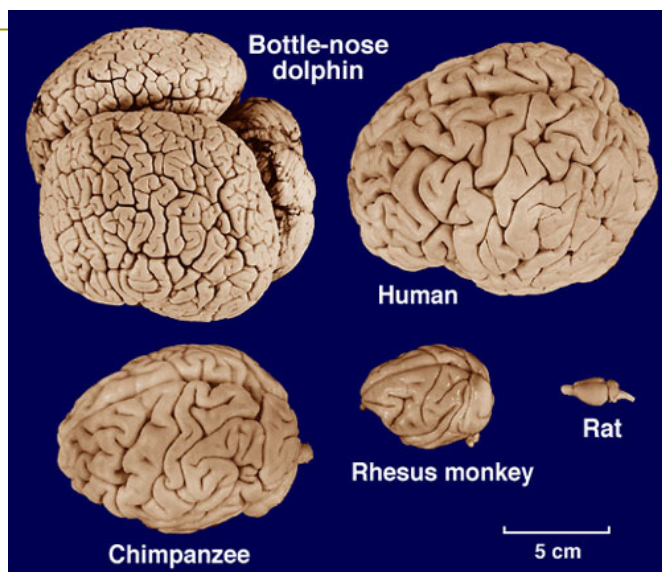

Demens – En folksjukdom

**Katarina Nägga, ÖI, Med Dr
Neuropsykiatriska Kliniken
Universitetssjukhuset MAS
Malmö**

Den mänskliga hjärnan

Förekomst av demens i Sverige

- 140.000-180.000 med demens
- 12.000 under 65 år
- 110.000 med Alzheimers sjukdom
- 85.000 med mild och medel Alzheimer
- 24.000 nyinsjuknade per år

Resurser

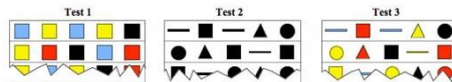
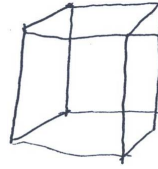

- Kostnaden för demensvården i Sverige är ca 50 Miljarder SEK/år
- = kostnaden för stroke, cancer och hjärtkärlsjukdomar tillsammans

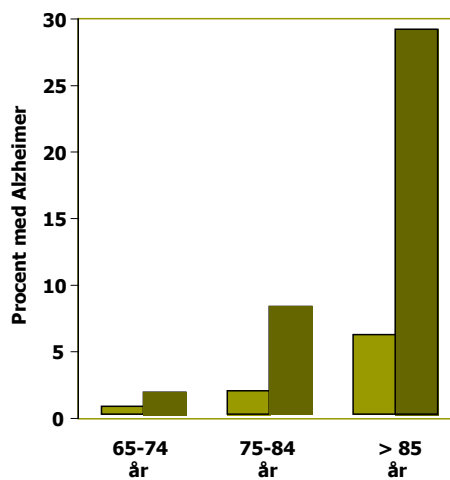
Kognitiva tester

- Kubkopiering
- Klocktestet
- Mini-mental test (MMT)
- A Quick Test (AQT)

Globala skillnader

Prevalens (förekomst) av Alzheimers sjukdom
bland svarta i USA och Nigeria

■ Ibadan, Nigeria
■ Indianapolis, USA

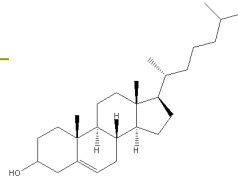
	Nigeria	USA
Hypertoni	19 %	61 %
Diabetes	2 %	24 %
BMI	21	29
Kolesterol	4.3	5.7

Kaj Blennow

A Ogunniyi et al, Eur J Neurol 2000

Riskfaktorer

- Högt blodtryck
- Höga blodfetter
- Diabetes Mellitus
- Atheroskleros
- Hjärtsjukdom
- Övervikt

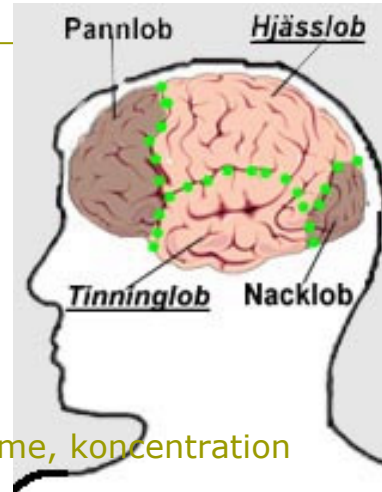

Fall 1

- 74-årig gift man som pensionerats vid 65 års ålder
- Tidigare haft magsår för övrigt väsentligen frisk
- Sedan ca 12 månader "dåligt minne" . Kommer inte ihåg siffror som tidigare. Haft svårt att läsa karta i somras. Svårt att hitta ord ibland.

Alzheimers sjukdom

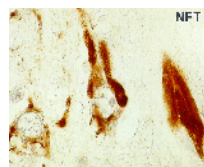
- Smygande
- Kontinuerligt
- Tinninglob
  - närminne
- Hjässlob
  - språk, tänkande
- Pannlob
  - språk, insikt, omdöme, koncentration

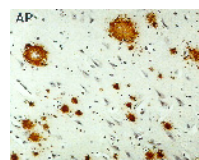
Diagnostik - Mikroskopisk undersökning

Hjärnatrofi

Neurofibriller

Senila plack

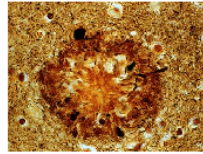
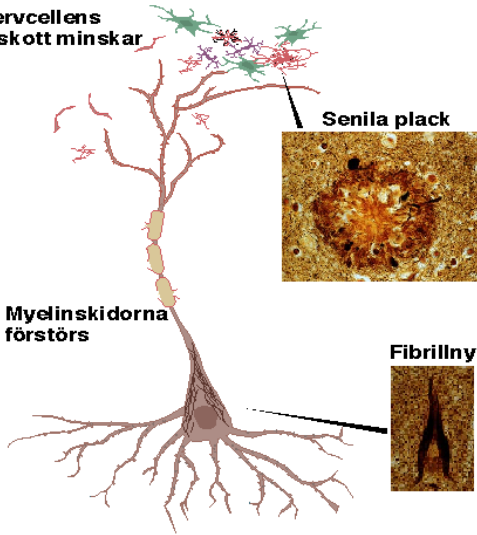
Alzheimer's sjukdom

Nervcellens
utskott minskar

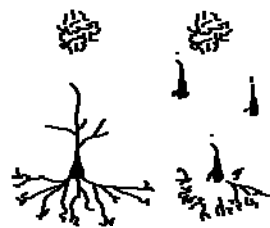
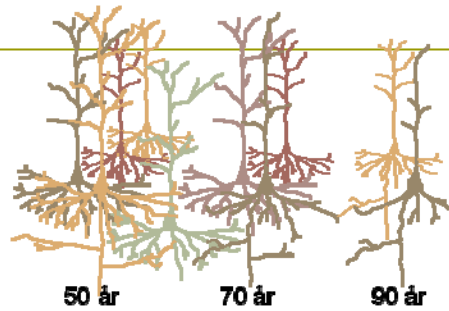
Senila plack

Myelinskidorna
förstörs

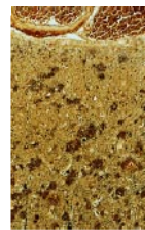
Fibrillnystan

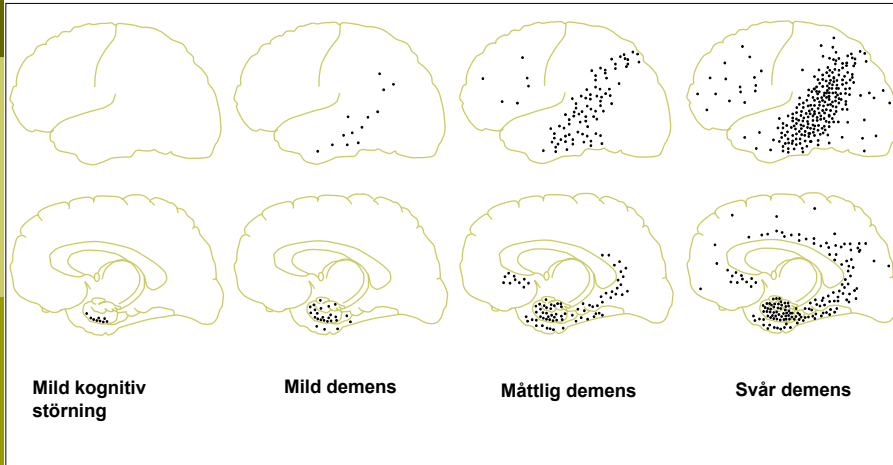
Nervceller vid Alzheimer's sjukdom

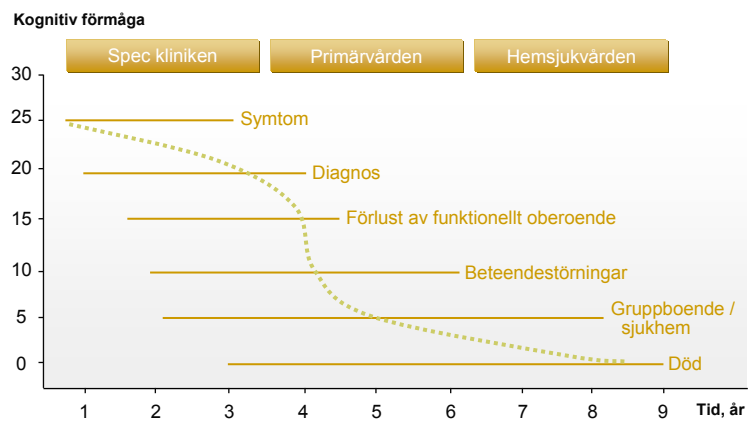
Frontalenitt
genom
hjärnbarken

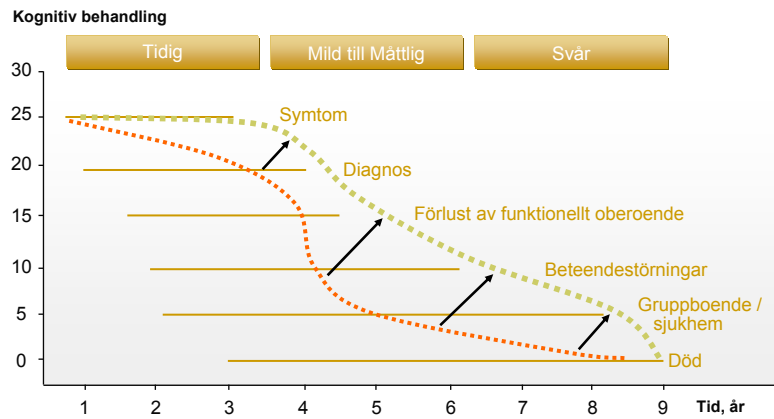
Hjärnförändringar i olika stadier av Alzheimers sjukdom

Förlopp Alzheimers sjukdom

Utredning, behandling, trygghet och tillgänglighet

Fall 2

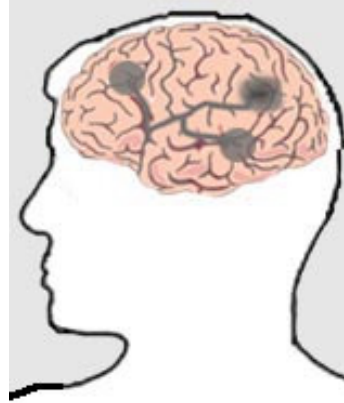
- 82-årig ensamstående kvinna
- Haft högt blodtryck i många år. Kärlekskrampsbesvär. Haft en liten stroke.
- Ganska plötsligt fått sämre minne. "Känsligare" på kvällarna.

Vaskulär demens

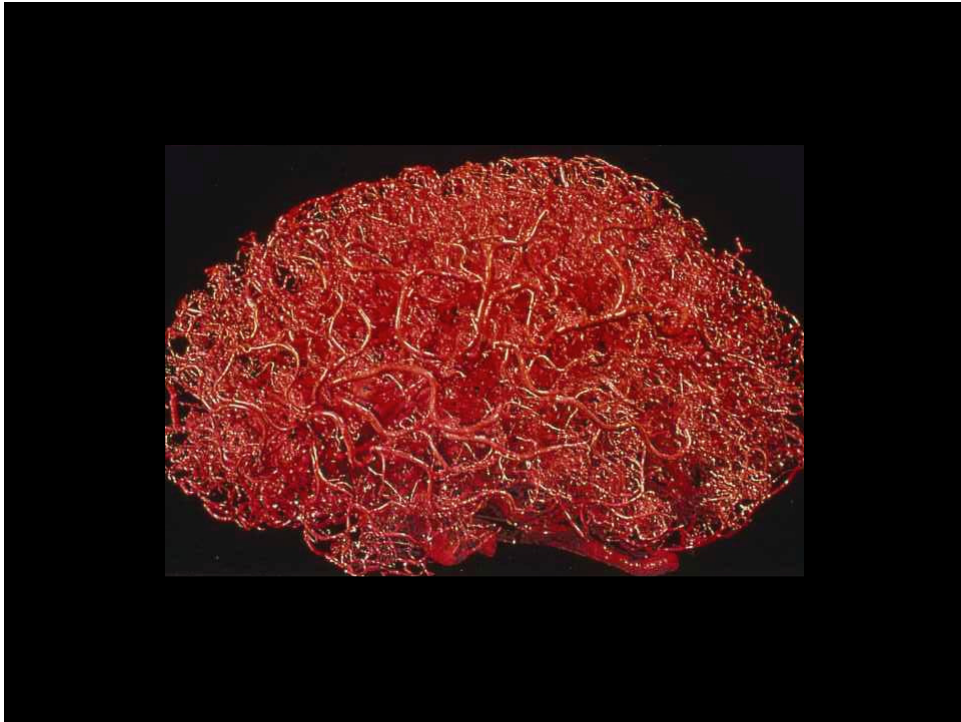
- Plötsligt
- Etappvis
- Cirkulation
- Varierande

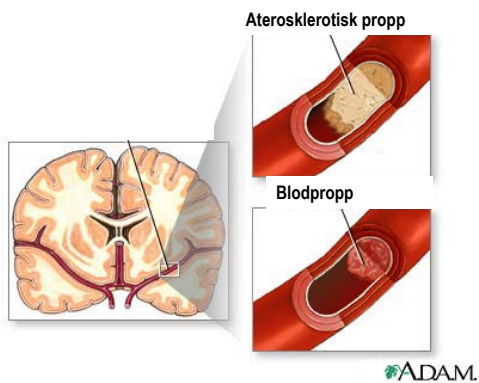
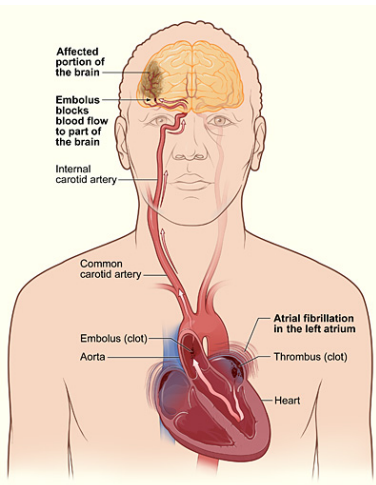
Vaskulär kognitiv störning - bakgrund

- 1/3 av oss kommer att få stroke eller demens
- 2/3 av patienter med stroke uppvisar någon form av kognitiv nedsättning; 1/3 utvecklar en demensbild
- 1/3 av avlidna med demenssjukdom har tydliga hjärnpatologiska tecken på cerebrovaskulär sjukdom
- Riskfaktorer för cerebrovaskulär sjukdom är också riskfaktorer för kognitiv nedsättning

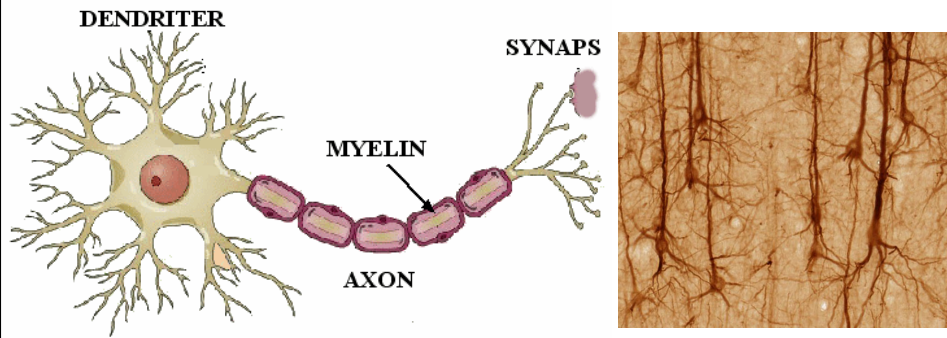

Orsaker till stroke

Nervcellen

Vit substans - Ledningsbanor

Störd ledningshastighet

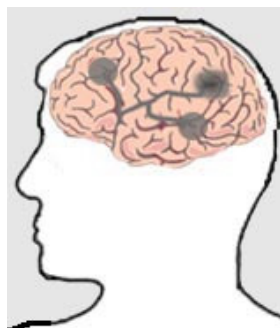

Olika typer av vaskulär demens

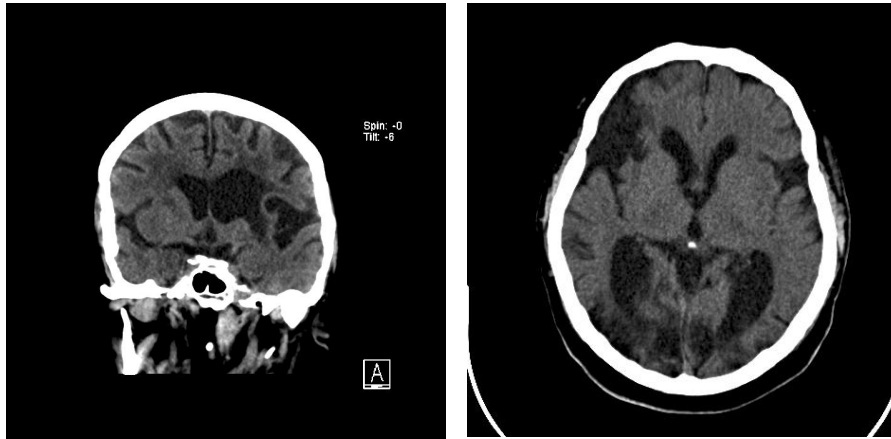

- ▣ Olika former av skador i hjärnan

Multi-infarkt demens

Subkortikal VaD

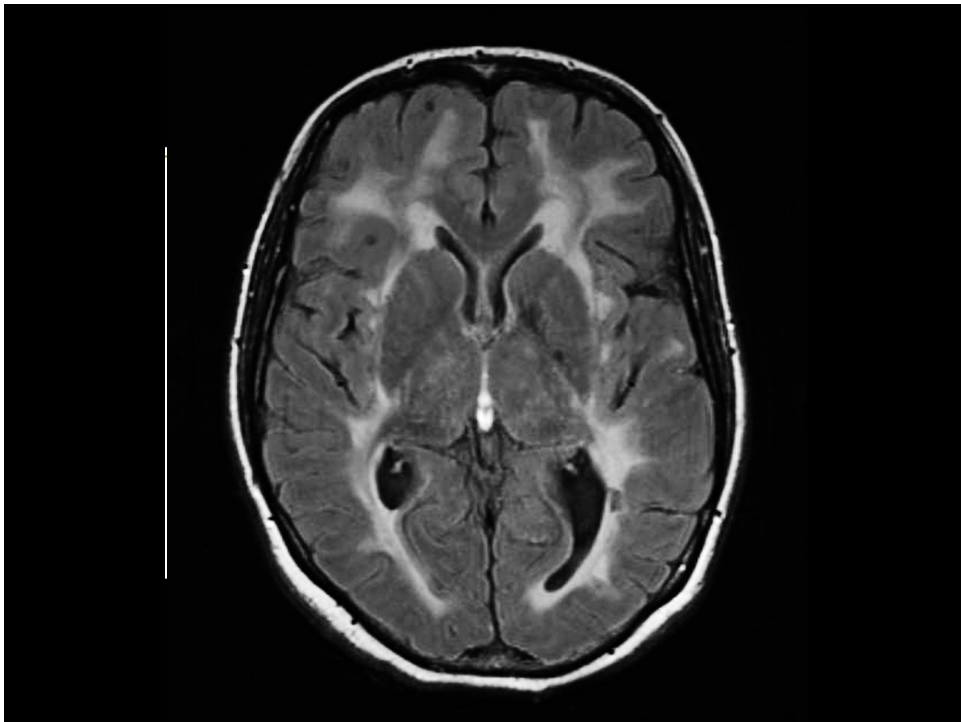

- Små, djupa infarkter

Subkortikal VaD

- Diffusa vitsubstansförändringar

Strategisk Infarkt VaD

Små skador i områden som är kritiska för de högre funktionerna

Symtom Vaskulär demens

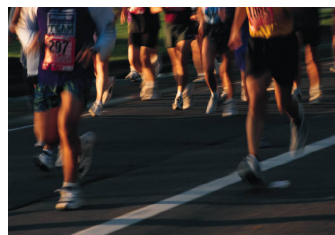

- ▣ Skiljer sig från Alzheimer's sjukdom
- ▣ Inte alltid minnesnedsättning
- ▣ Praktiskt svårigheter kan dominera

Behandling - Läkemedel

- Förebygga cirkulationsstörning
- Påverka riskfaktorer
- Behandla symptom

Skydda hjärnan!
